

УКРАЇНА
ЧЕРНІГІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПУТАТ

БІЛОГУРА ВАСИЛЬ ОЛЕКСІЙОВИЧ

14000, м. Чернігів, вул. Магістратська, 7, тел. 77-40-57, bilogura.va@gmail.com

23.12.2021 № 29

Міському голові
Владиславу АТРОШЕНКУ

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Щодо застосування окремих
положень постанови КМУ №1236
від 09.12.2020 року (зі змінами)

08 листопада 2021 року введено в дію зміни до постанови Кабінету Міністрів України №1236 від 09.12.2020 року (далі – постанова КМУ №1236), які передбачають відсторонення від роботи (виконання робіт) працівників та державних службовців, обов'язковість профілактичних щеплень проти COVID-19 яких визначена переліком та які відмовляються або ухиляються від проведення таких обов'язкових профілактичних щеплень проти COVID-19 (підпункт 2 пункту 41⁶ Постанови).

Прийняті зміни викликали хвилю судових позовів від відсторонених працівників з вимогою визнати незаконним і скасувати наказ про відсторонення від роботи, та забезпечити відшкодування середнього заробітку за час вимушеного прогулу.

Аналізуючи судову практику з розгляду відповідних справ, суди в більшій мірі приймають рішення на користь відсторонених працівників, зокрема через порушення керівником закладу самої процедури відсторонення.

Однак, окремі суди задоволення позовних вимог позивача обгрунтовують тим, що норми постанови Кабінету Міністрів України №1236 від 09.12.2020 року та наказу Міністерства охорони здоров'я України від 04 жовтня 2021 року №2153 суперечать Конституції України.

Зокрема суд зазначає: *«Відсторонення від роботи є втручанням у право людини на працю та право заробляти працюю на життя шляхом його обмеження, а тому, в силу положень пункту 1 статті 92 Конституції таке втручання дозволено виключно законами України, а не підзаконними актами, до яких належать Постанова КМУ і Наказ МОЗ.*

Відповідно до пункту 2 статті 116 Конституції **Кабінет Міністрів України** вживає заходів щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянами, втім цей орган не наділений повноваженнями ухвалювати

нормативно-правові акти, спрямовані на звуження або обмеження цих прав.

Частинами 2, 3, 6 статті 10 ЦПК України встановлено, що суд розглядає справи відповідно до Конституції України, законів України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України; суд застосовує інші правові акти, прийняті відповідним органом на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що встановлені Конституцією та законами України; якщо суд доходить висновку, що закон чи інший правовий акт суперечить Конституції України, суд не застосовує цей закон чи інший правовий акт, а застосовує норми Конституції України як норми прямої дії.

Оскільки рішення про відсторонення працівників прийнято у формі Постанови КМУ та в спосіб, що не відповідає вимогам пункту 1 статті 92 Конституції та статті 12 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», і поза межами конституційних повноважень Кабінету Міністрів України, суд доходить висновку про неможливість застосування до спірних правовідносин положень Постанови КМУ та необхідність вирішення спору на підставі норм статей 43, 92 Конституції, з огляду на те, що в Україні відсутні закони, які передбачають право роботодавців відсторонювати від роботи працівників, що відмовилися від вакцинації проти COVID-19.

Однак, відповідно до частини першої статті 17 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» судоустрій будується за принципами територіальності, спеціалізації та інстанційності.

Крім того, нормою ст. 10 ЦПК передбачено, що у такому випадку суд після ухвалення рішення у справі звертається до Верховного Суду для вирішення питання стосовно внесення до Конституційного Суду України подання щодо конституційності закону чи іншого правового акту, вирішення питання про конституційність якого належить до юрисдикції Конституційного Суду України.

Враховуючи вищезазначене, коректне застосування норм постанови КМУ №1236 не можливе без внесення відповідних змін до чинних нормативно-правових актів, зокрема Кодексу законів про працю України або Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

Крім того, обставини щодо поновлення відсторонених працівників на роботі породжують іншу проблему, а саме неможливість роботи закладів загальної середньої освіти в очному форматі навіть у встановленому «жовтому» рівні епідемічної небезпеки, оскільки пунктом 15¹ постанови КМУ №1236 передбачена заборона відвідування закладів освіти здобувачами освіти, крім закладів освіти, в яких усі допущені до роботи в закладі працівники мають документ, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації або інший документ передбачений зазначеним пунктом постанови.

Не врегулювання такої ситуації ставить під загрозу нормальну роботу закладів освіти, створює напружену атмосферу як у самому колективі, так і між іншими учасниками освітнього процесу, зокрема батьками.

Важливо підкреслити, що наразі дію постанови КМУ №1236 призупинено не було, як і дію наказу МОЗ №2153, а від так, керівники

закладів освіти не мають правових підстав до незастосування положень чинних нормативно-правових актів.

Враховуючи вищезазначене, прошу направити мій депутатський запит до Кабінету Міністрів України для вжиття відповідних заходів, а саме:

1) врегулювати на законодавчому рівні питання відсторонення від роботи працівників, які не мають документів про проходження повного курсу вакцинації;

2) встановити чіткий алгоритм дій керівників при проведенні відповідної процедури;

3) передбачити у державному бюджетні видатки на відшкодування понесених закладами освіти фінансових затрат, пов'язаних із оплатою судових витрат, зокрема судового збору, а також компенсації середнього заробітку за час вимушеного прогулу.

З повагою
депутат міської ради

Василь БІЛОГУРА